



Lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittämistä ja heikentämistä ja rauhoitussäännöksistä poikkeamista koskeva luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen poikkeuslupa

VIREILLETULO 13.8.2025

HAKIJA [REDACTED]

HAKEMUS Hakija hakee poikkeuslupaa lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittämiseen (lepakoiden rakennukseen pääsyn estäminen) ja kyseistä lisääntymis- ja levähdyspaikkaa käyttävien lepakoiden häirintään Kangasniemellä sijaitsevilla kiinteistöillä.

Lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikka sijaitsee vapaa-ajan huvilan rakenteissa kiinteistöllä [REDACTED]. Kyseessä on vanha huvilarakennus, jonka vintillä, erkkeri-ikkunoiden ja verannan peltikatteiden alla on lepakoita. Lepakoista on aiheutunut jo usean vuoden ajan hajuhaittaa. Lepakot myös kulkevat vanhan laudoituksen raoista sisätiloihin, jolloin sisätiloihin tulee niiden ulosteita.

Hakemuksen mukaan lepakoiden käyttämät kulkureitit on tarkoitus verkottaa, jotta lepakot eivät pääse enää rakennukseen. Lepakoiden pääsy rakennukseen estettäisiin myös häiritsemällä niitä tarkoitukseen soveltuvalla laitteella. Häirinnän tarkoituksena olisi, että laitteesta lähtevä ääni häiritsisi lepakoita siten että ne eivät asettuisi rakennukseen uudestaan.

Samalla alueella on myös rantapirtti, jossa ei ole vielä havaittu lepakoita. Kyseinen vapaa-ajan huvila sijaitsee kiinteistöllä [REDACTED]. Rakennuksen rakojen verkottaminen toteutettaisiin ennaltaehkäisevästi, jotta lepakot eivät siirry päärakennuksesta sinne.

Hakemuksen liitteenä on Mikkelin Seudun Ympäristöpalveluiden terveystarkastajan 5.6.2025 päivätty lausunto tilanteesta. Lausunnossa todetaan, että hirsirakennuksessa on havaittavissa ulosteita, joiden muoto ja sijainti rakennuksessa viittaavat lepakoon. Vintiltä on suoria ilmayhteyksiä yläkerran oleskelutiloihin, jolloin haittaa kulkeutuu asuintilaan. Lausunnon mukaan hirsirakennuksessa oleva ulostehaitta on terveysuojelulain mukainen terveyshaitta, jonka poistamiseksi on ryhdyttävä toimenpiteisiin.

Lepakoiden häätämiseen arvioidaan menevän joitakin vuosia, kun kyseessä on iäkäs ja suuri huvilarakennus, jossa on paljon lepakon mentäviä rakoja. Poikkeuslupaa haetaan sen takia niin monelle vuodelle kuin se voidaan myöntää.

ETELÄ-SAVON ELY-KESKUKSEN RATKAISU JA PERUSTELUT

Etelä-Savon elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on päättänyt myöntää hakijalle luvan poiketa luonnonsuojelulain 78 §:n

10.9.2025

mukaisesta lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittämis- ja heikentämiskiellosta ja 70 §:n mukaisesta häirintäkiellosta luonnonsuojelulain 83 §:n nojalla.

Lupa on voimassa tämän päätöksen tultua lainvoimaiseksi.

Lupa myönnetään hakemuksen mukaisesti kuitenkin seuraavin ehdoin:

1. Lupa on voimassa kiinteistöillä [REDACTED]
2. Lupa on voimassa 31.12.2030 saakka.
3. Lupaa saavat käyttää hakija tai hakijan valtuuttamat tahot. Hakija on vastuussa luvan käyttäjien perehdyttämisestä luvan ehtoihin, ja siitä että luvan käyttäjät noudattavat luvan ehtoja.
4. Luvan mukaisiin toimiin tulee olla kaikkien kiinteistön omistajien suostumus.
5. Lupa ei ole voimassa lepakoiden lisääntymisaikana 15.5.–31.8. Rakennusten aukkojen verkottaminen tulee toteuttaa lepakoiden lisääntymisajan ulkopuolella.
6. Lepakoiden häirintää ei saa aloittaa kesken lisääntymisajan. Häirintälaite tulee olla asennettuna ja toiminnassa ennen lepakoiden lisääntymisajan alkamista.
7. Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana luvan mukaisia toimenpiteitä tehdessä, jotta se voidaan esittää pyydettyäessä.
8. Luvan käytöstä tulee raportoida vuosittain seuraavan vuoden tammikuun (31.1.) loppuun mennessä, kunnes verkotus ja häirintä on toteutettu siten että lepakot eivät enää käytä rakennusta lisääntymispaikkanaan. Raportissa tulee käydä ilmi mitä luvan mukaisia toimia tehtiin vuoden aikana. Raportti tulee toimittaa lupaa valvovan tahon kirjaamoon päätöksen asianumerolla ESAELY/937/2025 varustettuna.
9. Etelä-Savon ELY-keskus voi peruuttaa osittain tai kokonaan tämän luvan, mikäli hakija ei noudata luvan ehtoja tai harjoittaa toimintaa, jota tämä lupa ei kata.

Perustelut

Lepakot kuuluvat EU:n luontodirektiivin liitteessä IV a mainittuihin tiukkaa suojelua edellyttäviin lajeihin, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä luonnonsuojelulain 78 §:n nojalla. Lepakot kuuluvat myös luonnonsuojelulain 69 §:n tarkoitamiin rauhoitettuihin lajeihin, joiden osalta on luonnonsuojelulain 70 §:n nojalla kiellettyä mm. yksilöiden tahallinen tappaminen tai pyydystäminen tai muu tahallinen vahingoittaminen ja yksilöiden tahallinen häiritseminen erityisesti

10.9.2025

eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänsyklinin kannalta tärkeillä paikoilla.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan alueellinen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää luvan poiketa edellä mainituista lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittämisen ja heikentämiskiellosta sekä lepakoiden rauhoitusmääräyksistä, mikäli siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle ja lisäksi, että sille ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua ja poikkeus on tarpeen jostakin seuraavista syistä:

- 1) luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelemiseksi tai luontotyyppien säilyttämiseksi;
- 2) erityisen merkittävien vahinkojen ehkäisemiseksi, jotka koskevat viljelmiä, karjankasvatusta, metsiä, kalataloutta tai vesistöjä taikka muuta omaisuutta;
- 3) kansanterveyttä tai yleistä turvallisuutta koskevista taikka muista erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien sosiaaliset ja taloudelliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle;
- 4) näiden eliölajien tutkimus- ja koulutus-, uudelleensijoittamis- tai uudelleenistuttamistarkoituksessa taikka näiden tarkoitusten kannalta tarvittavien lisääntymistoimenpiteiden vuoksi, mukaan lukien kasvien keinotekoinen lisääminen.

Etelä-Savon alueella rakennuksissa viihtyvät lepakot ovat yleisiä ja elinvoimaisia. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan tämän luvan mukainen toiminta ei lupapäätöksessä mainituin ehdoin toteutettuna haittaa lepakoiden suotuisan suojelutason säilyttämistä tai sen saavuttamista.

Hakemuksessa esitettyjen haittojen ehkäisemiseksi tai poistamiseksi ei ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ole muuta tyydyttävää ratkaisua kuin lepakoiden pääsyn estäminen rakennuksiin.

ELY-keskus katsoo, että hakemuksen mukaisen luvan myöntäminen lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittämiseen ja heikentämiseen ja lepakoiden häirintään on perusteltua erityisen merkittävien vahinkojen ehkäisemiseksi koskien muuta omaisuutta (vapaa-ajan huvilat). Lupa voidaan siten myöntää.

Päätöksen voimaantulo Luvan mukaisiin toimenpiteisiin saa ryhtyä päätöksen saavutettua lainvoiman muutoksenhakuajan jälkeen.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 68 §, 69 §, 70 §, 78 §, 83 § ja 121 §

10.9.2025

Euroopan Neuvoston direktiivi luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta (92/43/ETY) artikla 16 (1), liite IV (a)
Hallintolaki (434/2003) 62 §
Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §
Valtion maksuperustelaki (159/1992) 6 §, 11 b §
Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025 (794/2024)

LISÄTIEDOT

Tietoja tästä päätöksestä antaa tarvittaessa Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa Marika Lax (marika.lax@ely-keskus.fi), puh: +358 295 024 050.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Etelä-Savon ELY-keskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määrittämisestä. Oikaisuvaatimusohje liitteenä.

ASIAKIRJAN HYVÄKSYMINEN

Tämä asiakirja on hyväksytty/allekirjoitettu viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt luonnonsuojeluasiantuntija Marika Lax ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Lauri Puhakainen.

LIITE

Valitusosoitus
Oikaisuvaatimusohje

SUORITEMAKSU

316 euroa (lasku lähetetään erillisellä kirjeellä)

JAKELU

Hakijalle (sähköisesti)

TIEDOKSI

Ympäristöministeriö
Suomen ympäristökeskus
Suomen luonnonsuojeluliitto Etelä-Savo ry

PÄÄTÖKSEN YLEISTIEDOKSIANTO

Tämä päätös annetaan tiedoksi hallintolain 62 §:n mukaisella yleistiedoksiannolla. Yleistiedoksiantoa koskeva ilmoitus julkaistaan Etelä-Savon ELY-keskuksen verkkosivuilla: www.ely-keskus.fi/etela-savo -kuulutukset

Tämä asiakirja ESAELY/937/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAELY/937/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Lax Marika 10.09.2025 12:39

Ratkaisija Puhakainen Lauri 10.09.2025 12:40